

Bilag 3

Forslåede ændringer til Kommuneplan 2024 på baggrund af den interne høring

24-06-2024

Sagsnummer eDoc
2024-0139090

Sagsbehandler
Nina Kirstine Lorentzen

Resumé

På baggrund af den interne høring af forslag til Kommuneplan 2024 foreslår Økonomiforvaltningen at foretage en række ændringer i kommuneplanen. Ændringerne fremgår af tabellen herunder. Tekst, der foreslås tilføjet, er markeret med gult. Tekst der foreslås slettet, er overstreget.

Side og spalte	Ændringer
Ændringer i den politiske hovedstruktur	
S. 9	"Derudover er kapitel 7 "Bydele i fokus" et nyt kapitel, som redegør for forslag til nye muligheder for byudvikling i København. Den videre konkrete planlægning, der beskrives her, baseres bl.a. på input fra københavnere, civilsamfundet, frivillige organisationer, virksomheder og andre lokale aktører for at understøtte den lokale forankring. "
S. 9, spalte 2	"Nye rammer for bofællesskaber for bl.a. seniorer og ønsker til, at byens bygherrer arbejder med nye boformer.
S. 9, spalte 2	"Sikre adgang til flere grønne og blå områder til københavnernes med mulighed for biodiversitet, natur og rekreativ aktiv anvendelse og plads til stille fordybelse. "
S. 11	"Det skal være en by, hvor bæredygtig byudvikling, livskvalitet, kunst og kultur, sundhed og tryghed fortsat gør byen til en af verdens bedste byer at ~~besøge~~ , bo og leve i og besøge. "
S. 14, spalte 1	"At København samarbejder med de øvrige kommuner i hovedstadsområdet og Region Hovedstaden om at etablere et samlet net supercykelstier med henblik på at skabe god fremkommelighed og sikkerhed for cykler over længere distancer.
S. 28, spalte 3	"Vi skal derfor fortsat udbygge cykelinfrastrukturen og prioritere cyklen som en central og sikker transportform for børn og ældre , der kan styrke folkesundheden, betjene boligområder og binde Københavns forskellige bydele bedre sammen.

S. 28	der tilføjes en definition på begrebet ture i kommuneplanen ved figur 2.8. s. 28: "... forklare faldet i kollektive ture og stigningen i gangture. Ture er defineret som tur/transport fra et ophold/formål til det næste. Fordeling efter turformål afspejler derfor de enkelte ophold undervejs. "
S. 30, spalte 1	"Mennesker med handicap og ældre mennesker skal have mulighed for at benytte byen på lige fod med andre.
S. 30, afsnit 2	"Det er vigtigt, at byens gangarealer er tilgængelige for alle aldersgrupper, også for borgere med fysiske handicap , så byens rammer understøtter en aktiv livsførelse for alle københavnere."
S. 36, spalte 1, afsnit 2	"Parkeringsnormerne for biler er opdelt efter funktion, fx boliger, erhverv, grundskole, ungdomsboliger, plejecentre/-boliger, hospitaler mm.
S. 36, spalte 1, afsnit 2	"Parkeringsnormerne for biler er opdelt efter funktion, fx boliger, erhverv, grundskole, ungdomsboliger, plejecentre/-boliger, hospitaler m.m. Der er for nogle funktioner tale om en fast parkeringsnorm og for andre funktioner foretages der en konkret vurdering. Parkeringsnormerne afspejler de forskellige anvendelsers parkeringsbehov og kommunens ambition om færre biler i byen."
S. 47, afsnit 4	"Almene boliger er betalbare boliger, der henvender sig bredt - til lønmodtagere, studerende og ældre, samt til de udsatte grupper i byen, der har svært ved at få fodfæste på boligmarkedet. Kommunen arbejder herunder for implementering af den nationale hjemløserreform hjemløseaftalen, hvor ambitionen er at afskaffe langvarig hjemløshed. Københavns Kommune tilsluttede sig desuden i 2023 den internationale rettighedserklæring "Homeless Bill of Rights", som understreger alle menneskers ret til en bolig. Målet om af afskaffe hjemløshed i København forudsætter, at der både bygges flere skæve boliger, og at der bygges billige små boliger, der er betalbare for borgere med de laveste indkomster, samt plejeboliger til udsatte ældre. Københavns Kommune er i løbende dialog med de almene boligselskaber og andre relevante aktører for at sikre billige boliger, der er egnede til boligsocial anvisning, til byens udsatte borgere. I den sammenhæng ønsker kommunen en tættere dialog med ~~fx~~ bl.a. andelsboligsektoren og den private boligsektor om at løfte denne dagsorden i fællesskab."
S. 47, afsnit 4	"Målet om af afskaffe hjemløshed i København forudsætter, at der både bygges flere skæve boliger, og at der bygges billige små boliger, der er betalbare for borgere med de laveste indkomster, samt plejeboliger til udsatte ældre. "
S. 48, afsnit 1	"En tryk, sammenhængende og sund by ----- Byudviklingen skal skabe rammerne for et godt børne- og ungdoms liv. Det gavner København som helhed. Børn og unge i København skal have de samme chancer i livet, uanset hvor i byen, de vokser op, men der er fortsat stor forskel på den sociale sammensætning af

	befolkningen på tværs af bydelene i København. København skal bl.a. udvikles med fokus på at aktivere og engagere de udsatte unge i deres nærområder, så de nære og lokale fællesskaber kan være med til at understøtte trivslen."
S. 48, spalte 2	Det foreslås, at begge bemærkninger fra BIU håndteres i afsnit 'En tryk, sammenhængende og sund by', hvor " Lokalt forankrede virksomheder kan desuden være med til at skabe beskæftigelsesmuligheder, som kan komme områdets beboere til gavn. Hverdagens naturlige møder i den lokale folkeskole, supermarkedet og på den lokale café mellem mennesker med forskellige baggrunde, er med til at styrke integrationen. Den blandede by, hvor vi møder mennesker, der adskiller sig fra os selv, er desuden med til at skabe tillid og tryghed " tilføjes sidst i afsnittet.
S. 50	"Gode eksempler på nyere forbindelser i byen, som allerede har givet bedre sammenhæng, er fx Cykelslangen over havnen, den grønne sti på tværs af Nørrebro og Frederiksberg, og snart en åbning af Nordvestpassagen, som forbinder Bispebjerg og Nørrebro.
S. 55, afsnit 3	"... det gør Københavns Kommune også" "----- Indgår i dialog om og arbejder for implementering af hjemløse reformen , samt arbejder for at tilvejebringe flere boliger til de mest udsatte københavnere, både via boligsocial anvisning, ved nybyggeri samt ved byggeri af skæve boliger."
S. 55, afsnit 4	"... det gør Københavns Kommune også": "----- Arbejder for, at kommunale tilbud og funktioner følger med befolkningsudviklingen i alle byområder. "
S. 60, afsnit 1	"I København udarbejder vi langsigtede planer for, hvordan behovet for skoler, daginstitutioner, plejehjem, botilbud, idræts- og kulturfaciliteter, samt grønne områder, skal løses i fremtiden, for at sikre de nødvendige kvadratmeter når der byudvikles i den eksisterende by og nye dele af byen. "
S. 60, afsnit 1	"I takt med at vi bliver flere københavnere, øges behovet for kommunale skoler, daginstitutioner, plejehjem, botilbud , lægehuse og kultur- og fritidsfaciliteter."
S. 60, afsnit 2,	"De kommunale institutioner og tilbud til byens borgere skal placeres, så de bidrager til at binde byen sammen på tværs af geografiske, fysiske og socioøkonomiske skel. Der skal sikres en god udnyttelse af kvadratmeterne gennem samlokalisering og multifunktionalitet, hvor man eksempelvis undersøger muligheden for at samtænke skoler, daginstitutioner og fritidstilbud med andre kultur- og idrætstilbud , så de nye kommunale tilbud hermed kan danne ramme om byliv, sundhed, trivsel og fællesskaber for mennesker i de nye byområder."

S. 60, afsnit 4	" Ved etablering af nye byrum og byområder skal der indtænkes muligheder for lokalt forankrede kultur- og idrætsfaciliteter, kunst samt idrætsliv og bevægelse i udformningen af byens inventar og belægninger. Byens byrum skal indbyde til aktiviteter, der får mennesker til at mødes om positive, fællesskabsfremmende aktiviteter på tværs af sociale og andre skel. "
S. 62	Der er dog fortsat et behov for at sikre en produktion af store boliger, der skal imødekomme efterspørgslen fra børnefamilier, par og personer, som ønsker at dele en bolig fx på tværs af flere generationer.
S. 65	"I byudviklingsområderne gælder endvidere, at mindst 20 procent af etagearealet skal indrettes til boliger på mindst 110 m ² pr. bolig. Undtaget herfra er boliger opført i henhold til Lov om almene boliger. "
S. 80, spalte 3	"Herunder er der potentiale i at udnytte parkeringshusene, hvor simple erhvervslokaler potentielt kan imødekomme små virksomheders behov for relativt prisbillige og enkle faciliteter. Samtidig skaber det aktivitet i bygningen til gavn for nærområdet. For nye parkeringshuse er der derfor mulighed for etablering af en aktiv stueetage, der kan understøtte livet i nærområdet. "
S. 90	Mål nr. 9 (At sikre og forbedre kvaliteten og oplevelsen af byens vandområder, samt adgangen til at benytte dem.) og 14 (At der, så vidt muligt, sikres fri og lige adgang langs vandet alle steder i København.) slå sammen til: At der, så vidt muligt, sikres fri og lige adgang langs vandet alle steder i København, samt at kvaliteten og oplevelsen af byens vandområder forbedres.
S. 90	"at grønne forbindelser skal give københavnernes en mere attraktiv adgang til byens større grønne og blå områder og skabe flere naturoplevelser på vejen derhen" omformuleres til "at grønne forbindelser skal give københavnernes en mere attraktiv adgang til byens større grønne og blå områder, fremme biodiversitet og skabe flere naturoplevelser på vej mellem områderne."
S. 91	"Placeringen af anlæg skal ske under hensyn til den planlagte udvikling af København med øje for målsætninger om eksempelvis sikring af boligudbud, grønne arealer, og kommunale funktioner, såsom skoler, botilbud og daginstitutioner."
S. 91	Nødvendig klimatilpasning af København ----- Arbejdet med at klimatilpasse byen til de forventede konsekvenser af et ændret klima omfatter både at håndtere en stigende mængde regnvand, pludselige skybrud, og at forebygge og sikre imod oversvømmelser fra havet ved stormflod. Samtidig er der behov for en plan for at imødegå varmeeffekter i København, der påvirker både sundhed og trivsel og i værste fald kan føre til dødsfald under

	<p>hedeølger. Det kan både være, når der igangsættes planlægning af byudviklingsområder og gennem ændringer i den eksisterende by i stil med de indsatser, der gennem tiden er gennemført, for at undgå skader fra skybrud og den stigende mængde regn. Klimatilpasning skal, udover at sikre mod skader under kraftig nedbør, også medvirke til øget sundhed for københavnernes, bl.a. ved at håndtere regnvand i grønne projekter. Her kan begrønning og overfladevand indgå som elementer i at reducere uhensigtsmæssig opvarmning af byen. Der kan bl.a. gives mulighed for skygge og laves klimavenlig by- og bygningsdesign, der reducerer varmeoptag.</p>
S. 93	<p>"Med ændringen af planloven, som trådte i kraft den 1. januar 2024, er der blevet mulighed for at fastsætte en begrønningsprocent for friarealer i kommuneplanen, som skal danne udgangspunkt for lokalplanlægningen. I tilknytning hertil er det muligt i lokalplanlægningen at stille krav til kvaliteten af bynatur. Formålet er at fremme etablering af bedre bynatur, og at den bliver levedygtig på lang sigt. ~~Økonomiforvaltningen vil, sammen med Teknik og Miljøforvaltningen, i 2024 undersøge, hvordan de nye bestemmelser kan indgå i kommende kommune- og lokalplanlægning.~~ Københavns Kommune afventer en statslig vejledning om, hvordan lovgivningen skal fortolkes og anvendes og vil derefter implementere de nye muligheder i planlægningen."</p>
S. 93	<p>"Med ændringen af planloven, som trådte i kraft den 1. januar 2024, er der blevet mulighed for at fastsætte en begrønningsprocent for friarealer i kommuneplanen, som skal danne udgangspunkt for lokalplanlægningen. I tilknytning hertil er det muligt i lokalplanlægningen at stille krav til kvaliteten af bynatur. Formålet er at fremme etablering af bedre bynatur, og at den bliver levedygtig på lang sigt. ~~Økonomiforvaltningen vil, sammen med Teknik og Miljøforvaltningen, i 2024 undersøge, hvordan de nye bestemmelser kan indgå i kommende kommune- og lokalplanlægning.~~ Københavns Kommune afventer en statslig vejledning om, hvordan lovgivningen skal fortolkes og anvendes og vil derefter implementere de nye muligheder i planlægningen."</p>
S. 96	<p>"... genåbne de rørlagte åer herunder Ladegårdsåen og Lygte Å.</p>
S. 98, afsnit 1	<p>"Det gælder særligt byens børn og unge, som også i deres fritid skal kunne bruge byen på en måde, som stimulerer deres nysgerrighed og udvikling. Det omfatter bl.a., at der etableres kultur- og fritidstilbud, som eksempelvis folkebiblioteker, på byens skoler og at skolernes idrætsfaciliteter og faglokaler gøres tilgængelige for foreningslivet uden for skolernes åbningstid. Dertil at der gives adgang til grønne oplevelser - både på land og i vand - samt at der etableres rekreative områder, ~~som er~~ af høj kvalitet."</p>

S. 98, afsnit 1	"Områderne skal kunne benyttes til organiserede børne- og ungeaktiviteter, såvel som til uformel brug efter skoletid, så også børn og unge, der i mindre grad deltager i det organiserede fritids- og foreningsliv, får glæde af områderne. "
S. 98, spalte 2	"Når man ser på borgernes adgang i København til offentlige kulturtilbud, idrætsfaciliteter, tilbud til børn, og unge og ældre , faciliteter til foreningslivet...".
S. 98, spalte 2	"Planlægningen af København skal sikre, at der både findes nye arealer til kultur- og fritid i sammenhæng med planlægningen af nye byområder, samt muligheden for at indtænke og flette ny kultur og fritid ind i den eksisterende by. Det kan for eksempel ske i byens grønne områder og i de kommende byparker, som skal etableres i nye byudviklingsområder. "
S. 100, spalte 1	"Med Kommuneplan 2024 fremmes mulighederne for integrationen af decentrale energiforsyningsformer, herunder varmelagre , så disse kan supplere de store centrale produktionsanlæg."
S. 114, spalte 3	"... kultur- og fritidsaktiviteter og ungdomsboliger, der bl.a. kan søges indpasset i eksisterende bygninger og kulturmiljøer. "
S. 120, spalte 3	"Herudover er der også i rammerne givet øgede byggemuligheder ud mod Brønshøj Torv for at fremme et mere sammenhængende byrum, eventuelt ved lokalplanlægning. Derudover er der besluttet en ny helhedsplan med en vision for en fremtidig udvikling af Bellahøjmarken og Genforeningspladsen, hvor områdets grønne arealer kombineres med faciliteter, der motiverer til idræt og bevægelse. "
S. 122	<p>Side 122 i bydelsopslag for Amager øst tilføjes nederst spalte 2: "I udviklingen af området skal der bygges videre på områdets særlige identitet, herunder at eksisterende og nye kultur- og fritidsfaciliteter indpasses i eksisterende bygninger og kulturmiljøer."</p> <p>Side 122, afsnit 5 ang. Kløverparken: "Området rummer i dag både større ubebyggede arealer og ejendomme med blandet erhverv, herunder kreative og kulturelle funktioner. Et fremtidigt udviklingspotentiale er samlokalisering af offentlige funktioner, herunder kultur- og fritidsfaciliteter, med funktioner såsom parkerings- eller klimasikringsanlæg. Ny metro- og vejbetjening vil desuden give et stort udviklingspotentiale, der danner udgangspunkt for den kommende planlægning af området og dets sammenhæng med omgivelserne."</p>
Ændringer til den digitale kommuneplan	
Socialudvalget bemærker til den politiske hovedstruktur Anlægsplanen 2033, s. 61, at der pt. ikke er foretaget rammeændringer i forslaget til Kommuneplan 2024 på de fem nye arealer til skæve boliger, hvortil der er vedtaget finansiering	

i Budget 2025 og går ud fra, at de nødvendige rammeændringer vil blive foretaget, når de politiske udvalg og lokaludvalgene er blevet orienteret. I forhold til de skæve boliger i byudviklingsområderne Bådehavnsvej Syd, Valby Idrætspark og Vasbygade/Jernbanebyen forventes, at rammerne ændre i forbindelse med planlægningen.

- *Forvaltningens bemærkning:* Rammeændring for Lindholmvej er foretaget. For de øvrige lokationer, som det er drøftet mellem forvaltningerne indeholder, kan de realiseres uden rammeændringer, hvorfor der ikke foreslås sådanne her. For de nævnte byudviklingsområder forventer Økonomiforvaltningen, at skæve boliger vil kunne realiseres inden for de rammeændringer, der forventes.
- *Ændringer i planen:* Ja, nødvendig rammeændring er foretaget jf. bilag om rammeændringer.

Til Rammer, Generelle bestemmelser, Parkering, Bilparkering ønsker udvalget under "Offentlige og almene formål" i afsnittet "Ved byggeri til brug for offentlige og almene formål, herunder .... fastsættes parkeringsdækningen efter en konkret vurdering på baggrund af ejendommens/områdets anvendelse og beliggenhed i byen, antal ansatte og besøgende mv." at formulering præciseres, så det tilføjes, at bestemmelsen både angår "døgninstitutioner **og botilbud**".

- *Forvaltningens bemærkning:* Økonomiforvaltningen er indforstået med, at "døgninstitutioner" erstattes med "døgninstitutioner og botilbud", selvom botilbud allerede ville være omfattet af bestemmelsen.
- *Ændringer i planen:* Ja. Digital kommuneplan: Rammer, Generelle bestemmelser, Parkering, Bilparkering, Offentlige og almene formål: "... døgninstitutioner **og botilbud**,"

Sundheds- og Omsorgsudvalget foreslår, at der foretages mindre tilføjelser (markeret med understregning) til den digitale udgave af kommuneplanen under overskriften 'Byens rum': "**Byliv, fritidsaktiviteter, sundhed og kunst**. Publikumsorienterede funktioner skal primært placeres i den nederste etage af bygninger. Der skal sikres god adgang til kultur- og fritidstilbud, bl.a. ved at lokalisere dem i funktionsblandede kvarterer med eksempelvis boliger, arbejdspladser og butikker og med god sammenhæng til byrum. Ved nyanlæg og forbedringer af offentligt tilgængelige byrum skal der tilstræbes en høj grad af tryghed, komfort og herlighedsværdi. I dialog med grundejerne skal kunstnerisk udsmykning søges indtænkt i de konkrete projekter. Ligesom sundhedsfremmende elementer så vidt muligt skal tilgodeses."

- *Forvaltningens bemærkning:* Høringssvaret giver anledning til ændringer, dog således at "sundhed" tilføjes til den allerede eksisterende opstilling i retningslinjen.
- *Ændringer i planen:* Ja. Retningslinjen "Byens Rum" tilrettes: "Byliv, fritidsaktiviteter, **sundhed** og kunst. Publikumsorienterede funktioner skal primært placeres i den nederste etage af bygninger. Der skal sikres god adgang til kultur- og fritidstilbud, bl.a. ved at lokalisere dem i funktionsblandede kvarterer med eksempelvis boliger, arbejdspladser og butikker og med god sammenhæng til byrum. Ved nyanlæg og forbedringer af offentligt tilgængelige byrum skal der tilstræbes en høj grad af tryghed,

sundhed, komfort og herlighedsværdi. I dialog med grundejerne skal kunstnerisk udsmykning søges indtænkt i de konkrete projekter.

I forlængelse af ovenstående foreslår udvalget desuden en mindre tilføjelse (markeret med understregning) til den digitale udgave af kommuneplanen under overskriften 'Bynatur og byen grønne træk': "**Kvalitet af grønne områder.** Byens grønne områder og byrum skal imødekomme borgernes behov og have en kvalitet, der gør dem både attraktive, afvekslende og robuste. De skal udvikles i takt med borgernes forskellige behov og supplere hinanden således, at forskellige ønsker kan opfyldes. Udvikling af kvaliteten skal medvirke til, at øget benyttelse kan håndteres uden væsentlige konsekvenser. Hensyn til klimatilpasning, sundhedsfremme samt styrkelse af naturindhold og -oplevelser skal fremmes, men også tilpasses og integreres med opfyldelsen af borgernes behov."

- *Forvaltningens bemærkning:* Høringssvaret giver anledning til ændringer, dog med en mindre tekstmæssig rettelse ift. forslag.
- *Ændringer i planen:* **Ja.** Retningslinjen "Bynatur og byens grønne træk" tilrettes: Kvalitet af grønne områder. Byens grønne områder og byrum skal imødekomme borgernes behov og have en kvalitet, der gør dem både attraktive, afvekslende og robuste. De skal udvikles i takt med borgernes forskellige behov og supplere hinanden således, at forskellige ønsker kan opfyldes. Udvikling af kvaliteten skal medvirke til, at øget benyttelse kan håndteres uden væsentlige konsekvenser. Hensyn til klimatilpasning samt styrkelse af naturindhold og -oplevelser skal fremmes, men også tilpasses og integreres med opfyldelsen af borgernes behov, **herunder sundhed.**

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen, der frem mod vedtagelsen af Kommuneplan 2024 udbygger og præciserer de generelle bestemmelser for klimatilpasning og regnvandshåndtering.

- *Forvaltningens bemærkning:* ØKF bemærker, at der ikke foreligger en ny skybrudsplan, der vil kunne implementeres i Kommuneplan 2024. En ny regulering på området vil eventuelt kunne indgå i næste kommuneplanrevision og således tage højde for den revision af kommunens skybrudsplan, der er under udarbejdelse. Det vil i den forbindelse være en mulighed at nedsætte en arbejdsgruppe.
- Det bemærkes, at der ikke er hjemmel i planloven til at stille krav til grundejerne mv. om særskilte planer for regnvandshåndtering, der går ud over speciallovgivningen på området eller ændrer den gældende ansvarsfordeling mellem private parter, forsyningselskaber mv. Der er dog mulighed for at uddybe og præcisere kommuneplanens rammebestemmelser for klimatilpasning med henblik på en bedre forståelse.
- *Ændringer i planen:* **Ja**, selv om der ikke foreligger en revideret skybrudsplan i tide til implementering i Kommuneplan 2024, er der i dialog mellem forvaltningerne aftalt en præcisering af rammer for lokalplaner på dette område. Det indebærer at foreslå, at: **Bestemmelsen i den digitale kommuneplan under Generelle rammer, Klimatilpasning, om regnvandshåndtering ændres**

- Fra: "I lokalplaner kan der optages bestemmelser om arealer og anlæg til opsamling, opbevaring, nyttiggørelse og lokal afledning af regnvand med henblik på at forebygge lokale problemer ved voldsomme regnmængder. Friarealprocenten kan fraviges med det areal, der medgår til anlæg til lokal nyttiggørelse og håndtering af regnvand."
- Til "Der kan indenfor alle rammeområder etableres kapacitet til forsinkelse af regn- og overfladevand af hensyn til klimatilpasning og skybrudssikring. Arealer til forsinkelse af vand kan integreres med andre funktioner og udgøre en del af friarealet. I lokalplaner kan der optages bestemmelser om arealer og anlæg til opsamling, tilbageholdelse, nyttiggørelse og lokal afledning af regn- og overfladevand bl.a. med henblik på at forebygge lokale problemer ved voldsomme regnmængder. Friarealprocenten kan fraviges med det areal, der medgår til anlæg til lokal nyttiggørelse og håndtering af regn- og overfladevand."

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler, at der til afsnittet om Grøn Forsyning tilføjes et særligt fokus på varmelagre. For at øge mulighederne for at lagre varme, skal der i forbindelse med planlægning af nye byudviklingsområder lægges et særskilt fokus på at sikre mulighederne for anlæg af store varmelagre. Muligheden for at sammentænke varmelagre med for eksempel kunstgræsbaner og pladser skal undersøges.

- Forvaltningens bemærkning: Forslaget imødekommes delvist med ændringer i henholdsvis kommuneplanens hovedstruktur og i kommuneplanens rammer. Forslag til Kommuneplan 2024 fremmer mulighederne for integration af decentrale energiforsyningsformer i bred forstand, herunder også varmelagre. Kommuneplanens hovestruktur ændres således, at varmelagre nævnes eksplicit. I forhold til at imødekomme bemærkningen om at øge muligheden for etablering af varmelagre, ændres kommuneplanens "generelle bestemmelser for særlige anvendelsesmuligheder" således, at varmelagre nævnes eksplicit og det muliggøres samtidigt, at decentrale anlæg, herunder varmelagre, kan overskride den maksimale højde, fastsat i kommuneplanen. I forhold til bemærkningen om undersøgelse af muligheder for placering af varmelagre, bemærkes det, at Teknik- og Miljøforvaltningen, oplyser, at det umiddelbart ikke er muligt at etablere damvarmelagre i København, da disse anlæg fylder i størrelsesordenen 70.000 m³ og 11.000 m², hvilket er større end en fodboldbane. Det vurderes ikke muligt at etablere græs/kunstgræsbaner ovenpå pga. sikkerhed og pris. Det skyldes at sådanne anlæg lagrer meget varmt vand (omkring 90°C) og har brug for særlige isoleringer. Derudover skal der være adgang til anlæg til drift og renoveringer. Teknik og Miljøforvaltningen oplyser desuden, at der kun findes et damvarmelager i hovedstadsområdet. Det findes i Høje-Taastrup og er et udviklingsprojekt. Teknik- og Miljøforvaltningen udarbejder desuden, sammen med HOFOR, en ny kortlægning af mulige placeringer for decentrale varmeanlæg, hvor mulige placeringer for varmelagre indgår.

Forvaltningen oplyser, at analysen forventes færdig inden sommerferien 2024 og sendes til orientering til Teknik- og Miljøudvalget.

- Ændringer i planen: **Ja**. Ændring i "generelle bestemmelser for særlige anvendelsesmuligheder", fane "Byens forsyning og infrastruktur": Decentrale anlæg til byens forsyning og tekniske infrastruktur (f.eks. opladeanlæg til køretøjer, kommunikationsudstyr, skakte til ledninger, affaldsindsamling, anlæg til decentral energiproduktion eller varmeforsyning **og varmelagring**) kan generelt indpasses i alle områdetyper, så længe de ikke har en uacceptabel miljøpåvirkning på miljøfølsomme anvendelser. Disse anlæg kan etableres ud over den maksimale bebyggelsesprocent **eller det maksimale etageareal** og uden krav om friareal. Bygningsreglementet kan dog forudsætte, at der etableres opholdsarealer til personale på stedet. **Disse anlæg kan også overskride den maksimale højde.**

Øvrige ændringer

Frivilligrådet bifalder at blive inkluderet i høringsprocessen, men foreslår, at der fremadrettet sættes mere fokus på at inddrage udsatte borgere ift. Kommuneplanen og lokalplaner for at forstå deres brug af og behov i byen. Rådet foreslår eksempelvis fokusgruppe interviews.

- *Forvaltningens bemærkning:* Forslaget er i overensstemmelse med forvaltningens planer for den offentlige høring af kommuneplanen, hvor det tilsigtes at inkludere en bred skare af københavnere. Under den offentlige høring planlægges det desuden at afholde et arrangement med fokus på, hvordan der skabes en byudvikling med plads til bl.a. socialt udsatte.
- *Ændringer i planen:* **Imødekommes. Forslaget kan ikke implementeres i kommuneplanen, men løftes i planlægningen af den offentlige høring af planen.**

Udsatterådet opfordrer til en mere direkte inddragelse af den udsatte borgergruppe, der normalt ikke deltager på eget initiativ, når det kommer til indretningen af byens rum. Rådet ønsker, at byens udsatte bliver hørt ifm. kommuneplanstrategi, kommuneplan samt lokalplaner - Udsatterådet tilbyder at hjælpe hermed.

- *Forvaltningens bemærkning:* Forvaltningen noterer opfordringen, og bemærker at det er hensigten under den offentlige høring af kommuneplanen at forsøge at nå ud til målgrupper, der normalt ikke deltager i høringsprocesser. Udsatterådet vil blive inviteret til at deltage i et konkret arrangement.
- *Ændringer i planen:* **Imødekommes. Forslaget kan ikke implementeres i kommuneplanen, men løftes i planlægningen af den offentlige høring af planen.**

Socialudvalget bemærker, at arbejdet med kommuneplan, såvel som kommuneplanstrategi og lokalplaner, med fordel kan have endnu større fokus på inddragelse af borgergrupper, der typisk ikke på eget initiativ engagerer sig i forbindelse med formelle høringsprocesser.

- *Forvaltningens bemærkning:* Ønsket er i overensstemmelse med forvaltningens planerne for den offentlige høring af kommuneplanen, hvor det tilsigtes at inkludere en bred skare af

københavnere. Under den offentlige høring planlægges det desuden at afholde et arrangement med fokus på, hvordan der bedst muligt findes plads i byudviklingen til socialt udsatte.

- *Ændringer i planen:* Imødekommes. Ønsket kan ikke implementeres i kommuneplanen, men løftes i planlægningen af den offentlige høring af planen.